Handleiding digitale toetsafname Leerling in beeld VO

Inhoud

Inleiding..... 2
Voorbereiding 2
Digitaal toetsen in Woots 4
Verwerking..... 6

Inleiding

In deze handleiding vind je alle informatie voor een optimale toetsafname van Leerling in beeld VO. We zetten eerst de stappen voor je op een rijtje om goed voorbereid de afnames in te gaan. Ook vertellen we waar je rekening mee moet houden bij het klaarzetten en inplannen van de toetsen in Woots en vertellen we je wat de verwerking van de toetsen inhoudt.

Voorbereiding

De voorbereiding op de digitale afname bestaat uit een aantal stappen. Hieronder lees je welke dat zijn.

1 Bestellen

Bestel je licenties voor Leerling in beeld VO in de webshop van Cito of via een contract.

2 Beheerder in Woots inschakelen

Je vraagt aan de beheerder van Woots om het platform in te richten. Pas als de beheerder alles goed heeft ingesteld, heeft het zin om zelf toetsen klaar te zetten en te plannen.

3 Ruimte reserveren in het lesrooster

Maak een afnamerooster en plan ook tijd in voor inhaalmomenten. Je kunt de taken in willekeurige volgorde afnemen. Reserveer voor elke taak voldoende afnametijd.

Basismodule	afnametijd
Nederlands leesvaardigheid, Taak 1	45 à 50 minuten
Nederlands leesvaardigheid, Taak 2	45 à 50 minuten
Nederlands woordenschat	20 à 25 min
Engels leesvaardigheid, Taak 1	30 à 35 minuten
Engels leesvaardigheid, Taak 2	30 à 35 minuten
Engels woordenschat	ongeveer 15 minuten
Rekenen-wiskunde, Taak 1	45 à 50 minuten
Rekenen-wiskunde, Taak 2	45 à 50 minuten

Extra modules	afnametijd
Sociaal-emotioneel functioneren	ongeveer 15 minuten
Leer-werkhouding	ongeveer 10 minuten
Taalverzorging	45 à 50 minuten

Leerlingen die normaal gesproken recht hebben op extra tijd (denk aan leerlingen met dyslexie of dyscalculie) kunnen nu ook tijdverlenging krijgen. Hanteer de richtlijnen die van toepassing zijn voor het centraal examen. Voor de afnamemomenten kun je bijvoorbeeld denken aan: een toetsweek, de lessen Nederlands, Engels en Rekenen-wiskunde of de mentoruren.

- Tip: combineer twee kortere taken in een lesuur.
- Tip: Neem per dag niet meer dan twee taken van 45 à 50 minuten af en combineer in dat geval taken van verschillende vakken.

4 Informeren docenten, leerlingen en ouders/verzorgers

Informeer alle betrokkenen over de afname van Leerling in beeld VO. Verwijs ouders/verzorgers naar de webpagina voor ouders/verzorgers op de website van Cito.

Vertel de docenten hoe ze leerlingen kunnen voorbereiden op de afname. Op de ondersteuningspagina van Cito over het motiveren van leerlingen, staan tips en mentorlessen. Om leerlingen te laten wennen aan de digitale toetsafname, is een demotoets beschikbaar.

Op de supportpagina van Woots over Leerling in beeld VO staat hoe docenten de afname kunnen monitoren. Docenten vinden hier ook informatie over de toegangscode, waarmee ze de toegang tot de afname kunnen beperken en kunnen voorkomen dat leerlingen de toets op een ander moment afmaken.

Informeer docenten over de afnameplanning en de toegestane hulpmiddelen. Bij de taken mogen leerlingen **géén** gebruik maken van hulpmiddelen zoals woordenboeken. Er zijn een paar uitzonderingen ten aanzien van toegestane hulpmiddelen.

Taken	Toegestane hulpmiddelen
Alle taken	Leerlingen met dyscalculie kunnen gebruikmaken van de standaard rekenkaart van CvTE.
Engels en Rekenen-wiskunde	Nieuwkomers mogen gebruikmaken van woordenboeken om Nederlandse woorden die ze niet begrijpen te vertalen naar hun eigen taal.
Rekenen-wiskunde: Toets 0	Bij Toets 0 mag bij **géén** van beide taken een rekenmachine worden gebruikt.

Rekenen-wiskunde: Toets 1, 2 en 3	Bij Taak 1 is de rekenmachine **niet** toegestaan. Bij Taak 2 kan een geïntegreerde rekenmachine worden geactiveerd. Leerlingen mogen eventueel ook een eigen (grafische) rekenmachine gebruiken.
Rekenen-wiskunde: algemeen	Bij alle taken van Rekenen-wiskunde zijn uitwerkpapier en een geodriehoek toegestaan.

Geef docenten de volgende instructies om de afname van toetsen en instrumenten soepel en veilig te laten verlopen:

- Denk eraan dat leerlingen die eerder klaar zijn, voldoende lees- of studiemateriaal bij de hand hebben.
- Zorg dat leerlingen die recht hebben op verklanking, oortjes of een koptelefoon (met draad) gebruiken. De verklanking is voor alle leerlingen beschikbaar, maar het is natuurlijk niet de bedoeling dat iedereen deze aanklikt. Bij de module Taalverzorging hebben alle leerlingen oortjes of een koptelefoon nodig.
- Creëer een veilige afnameomgeving, vooral bij de afname van de instrumenten van Breed Leerlingbeeld. Leerlingen moeten zich vrij voelen om eerlijk antwoord te geven, zonder dat er iemand over hun schouder meekijkt.
- Houd je aan de voorgeschreven afnametijd en kort deze niet in. Als een leerling een taak niet afkrijgt in de voorgeschreven tijd, kun je er bij de taken van de basismodule voor kiezen om deze taak toch te laten inleveren. De niet-beantwoorde vragen worden dan fout gerekend. Je kunt er ook voor kiezen om de taak later te laten afmaken. Noteer in beide gevallen om welke leerlingen het gaat, zodat je hier later - bij het bekijken van de rapportages - rekening mee kunt houden.
- Bij de taken van de module Breed leerlingbeeld **moeten** alle vragen worden beantwoord. Als een leerling een vraag echt niet wil beantwoorden, dan ontbreekt de rapportage van het domein waaronder de vraag valt.

Digitaal toetsen in Woots

De supportpagina van Woots vertelt je welke stappen je moet zetten om de digitale toetsen klaar te zetten.

Stap 1: programma maken en klassen en docenten toevoegen

Zie het blok “programma’s (jouw werkmap als docent)” op de supportpagina van Woots.

Stap 2: bibliotheekcollectie toevoegen (bijvoorbeeld Toets 0) óf een losse module (bijvoorbeeld: Taalverzorging Toets 0)

Zie het blok “Digitale toets plannen en afnemen” op de supportpagina van Woots.

Stap 3: controleren of de juiste niveauversie is toegekend op basis van het onderwijsniveau van elke klas

Zie het blok “Let op: zorg ervoor dat je de toegewezen toetsniveaus controleert, dit doe je zo” op de supportpagina van Woots.

Het niveau van de toetsen wordt automatisch bepaald op basis van een eerder behaald resultaat op Leerling in beeld VO in Woots. Als er geen eerder resultaat bekend is (bijvoorbeeld bij Toets 0), dan wordt de niveauversie van de toets gekozen die passend is bij het onderwijsniveau van de klas (zie hieronder). Het onderwijsniveau van de klas moet bij de inrichting actief worden aangegeven in Woots. Als de niveauversie van de klas *niet* in Woots is aangegeven, dan krijgt de leerling automatisch niveauversie 1 voorgelegd. Bij individuele leerlingen kan er handmatig voor een hogere of lagere niveauversie worden gekozen per vaardigheid.

Onderwijsniveau klas	Niveauversie toets
○ vmbo BB ○ vmbo BB & KB (dakpanklas) ○ vmbo KB ○ vmbo BB, KB & GT (vmbo breed)	1
○ vmbo KB & vmbo GT (dakpanklas) ○ vmbo GT	2
○ vmbo GT & havo (dakpanklas) ○ havo ○ vmbo GT, havo & vwo (mavo-havo-vwo breed)	3
○ havo & vwo (dakpanklas) ○ vwo	4

Het toetsniveau zorgt voor optimaal toetscomfort voor de leerling, zodat deze voldoende wordt uitgedaagd en niet gefrustreerd raakt. De verschillende niveauversies overlappen met elkaar en zijn breed samengesteld met makkelijkere en moeilijkere vragen. De vaardigheid van de leerling kan in principe met elke niveauversie worden vastgesteld. Bij een makkelijkere niveauversie moeten leerlingen meer vragen goed maken dan bij een moeilijkere niveauversie om tot eenzelfde resultaat te komen. Alleen als de niveauversie erg afwijkt van wat een leerling kan (bijvoorbeeld als een vwo-leerling die redelijk goed is in rekenen-wiskunde niveauversie 1 maakt), kunnen de resultaten wat minder betrouwbaar zijn.

Stap 4: elke digitale toetstaak apart inplannen

Zie het blok “Digitale toets plannen en afnemen” op de supportpagina van Woots.

Kies bij het plannen van een digitale toetsafname voor een lange afnameperiode (bijvoorbeeld van maart tot en met juni voor Toets 1) en beveilig de afname met een toegangscode. Op deze manier hoef je voor inhalers niet opnieuw in te plannen.

Stap 5: de afname monitoren

Zie het blok “Het afnamesessie-overzicht in Woots” op de supportpagina van Woots.

Tijdens de afnames houd je bij of leerlingen alle taken hebben ingeleverd en zorg je ervoor dat leerlingen die taken niet hebben gemaakt die op een later moment inhalen.

Verwerking

Als alle afnames zijn afgerond, geef je docenten en kwaliteitsmedewerkers een seintje zodra de rapportages klaarstaan. Zorg ervoor dat alle leerlingrapportages worden gedownload en gedeeld met leerlingen. Je kunt bij het downloaden een keuze maken voor de onderdelen die je wilt zien op de leerlingrapportage.

Op de supportpagina van Woots wordt uitgelegd hoe je rapportages kunt opvragen bij “Opvragen Leerling in beeld VO rapportages”. Gebruikt je school Somtoday of Magister en is Woots hiermee gekoppeld, dan heeft iedereen die lesgeeft aan een klas automatisch toegang tot de rapportage. Medewerkers die niet lesgeven aan de klas en die de rapportage willen inzien, kunnen dat doen met een beheerdersrol in Woots. Vraag aan de beheerder in Woots of deze personen ook een beheerdersrol kunnen krijgen. Heeft je school geen koppeling met Somtoday en Magister, dan kan de beheerder in Woots deze personen toevoegen aan de klassen waarbij Leerling in beeld is afgenomen om toegang te krijgen tot de rapportage.

Cito
Amsterdamseweg 13
Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
klantenservice@cito.nl
www.cito.nl

© Cito B.V. Arnhem (2026)